

Ella

Ernest Callís

Calligraf
Narrativa

Ella

Ernest Callís

Edicions Cal·ligraf
Figueres, 2025

Primera edició — juny de 2025

Publicació

Edicions Cal·ligraf, SL
Monturiol, 2, 1r 1a
17600 Figueres
Tel. (0034) 615 261 764
www.edicionscalligraf.com
info@edicionscalligraf.com

Correcció

Núria Garcia Caldés

Disseny i maquetació

Plàcid Busquets

Impressió

DC Plus, Serveis Editorials

© de la il·lustració de portada

Dani Torrent

© del text

Ernest Callís Ventós

ISBN

979-13-990459-1-8

Dipòsit legal

GI 1147-2025

© d'aquesta edició

Edicions Cal·ligraf, SL

*Queda rigorosament prohibida,
sense l'autorització per escrit
dels titulars del copyright, la
reproducció parcial o total
d'aquesta obra per qualsevol
mitjà o procediment, incloent-
hi la reprografia i el tractament
informàtic. Les infraccions
d'aquests drets es troben sotmeses a
les sancions establertes a les lleis.*

Per a tu, Sira.

I

Amb el canvi de mil·lenni vaig fer un pas equivocat. Amb quaranta-cinc anys tenia un negoci estable però llanguit, un repetir sempre les mateixes coses, de la mateixa manera, amb la mateixa gent, amb un client dominant que cada cop necessitava menys els meus serveis de premsa. L'havia de substituir i no em venia gens de gust començar de nou. A més, ja havia fet realitat el repte d'una casa pròpia al camp, tot i que la tenia buida perquè havia fracassat en el desig d'omplir-la de família. Es barrejaven coses de feina, de diners, d'objectius personals. Als divuit anys, per desavinences amb la meva mare vaig acceptar una feina que el meu pare em va buscar a través d'un amic. No hi havia pensat mai, a fer allò, i no sabia si m'agradaria ni si serviria per fer-ho. Vaig acceptar la proposta per col·laborar amb la idea que mentre estigués ocupat fora de casa hi hauria menys baralles amb la meva mare. També perquè m'ho va demanar el meu pare, a qui jo no hauria negat mai res i perquè es tractava de la redacció d'un diari, cosa que em despertava la curiositat. De seguida em vaig veure entre gent que havia lluitat molt més que jo

per aconseguir la feina, i amb una vocació que jo no tenia. Vaig sobreviure en aquest entorn perquè vaig aprofitar la meua oportunitat quan morí Franco: el país es va omplir de *rock-and-roll* i, al diari, l'únic que estava una mica al dia del tema era jo. Així que, des de la secció de cultura, vaig superar aquella situació adversa. Ja de molt jove gaudia d'independència econòmica, afegit al fet que la meua signatura era publicada cada dia, l'autoestima estava prou alimentada. Però sempre vaig viure aquella època desitjant viure una altra cosa. Allà vaig passar tots els anys de formació, i al final va ser l'ofici que vaig aprendre i per això la resta de la meua vida ha estat, d'una manera o una altra, lligada a la premsa. Als trenta i escaig vaig muntar el meu propi despatx, però quan va arribar el canvi de mil·lenni i amb internet es va fer més fàcil interactuar entre empreses i periodistes, em vaig veure amb quaranta-set anys i el negoci d'intermediació empal·lidint, de manera que vaig pensar que potser havia arribat el moment de redreçar aquella trajectòria torçada. Vaig rescindir contractes, vaig vendre coses i em vaig organitzar un any sabàtic, de reflexió i de viatjar, i duent com a única eina la meua escriptura. Acceptant encàrrecs de petits textos que pogués redactar en qualsevol lloc i que no m'ocupessin massa temps i, sobretot, que no m'ocupessin gaire el cap. La veritat és que no tenia molt clar cap a on anar. La necessitat de complir m'havia marcat des de massa aviat. Va ser pura casualitat que en aquells moments un amic, el Xavier, em proposés anar a passar el Nadal a l'Havana, on ell tenia una nòvia. Vaig voler creure que era una oportunitat per a una nova vida.

Per això tu has nascut a Cuba i jo a Barcelona.

La raó que tu i jo haguem viscut sempre junts i que la teva mare no hagi estat mai amb tu... aquesta és una altra història.

II

En aquells temps, a l'extrem sud de Cuba, més enllà de Santiago i Guantánamo, al darrere del Pico de la Farola (un dels sistemes muntanyosos més importants de l'illa), a Baracoa, no hi arribaven gaires turistes. Hi havia tres hotels modestos, molta natura i uns rius força grans: el Duaba, el Yumurí, el Toa i el Miel. Allò estava tan lluny de la Havana que els subministraments es perdien pel camí i només qui tingués una gallina podia menjar truita.

En direcció a Moa, a pocs quilòmetres als afores, hi ha una caleta amagada: Playa Maguana amb un hotel petitó, porxat sobre la sorra blanca. Allà va ser on em vaig pensar que m'enamorava de la teva mare.

Vam arribar a Cuba després deu hores de vol en turista i tot seguit, sense compassió, ens vam empassar dotze hores de cotxe per carreteres poc il·luminades amb una rentadora lligada a la baca del sostre que l'amic Xavier regalava a la seva nòvia. Ja a Santiago, jo estava boig per

fotre'm al llit. Però m'hi vaig trobar asseguda una jove-
ta, garratibada. Vaig preguntar al Xavier què era allò i li
vaig deixar ben clar que quan volgués una dona ja me la
buscaria. Ell va disculpar la seva nòvia, la Daiami, que era
qui ho havia organitzat amb la millor de les intencions.
Que mirés de passar la nit i que pel matí ja se n'aniria. Així
que aquella noia i jo vam intentar d'agafar el son, ajaguts
d'esquena i percebent la tensió de l'altre fins que, al matí,
amb desgana, se'n va anar.

Vaig saber que es deia Yanet, que era cosina de la
Daiami, que feia poc se n'havia anat a viure a la capital
des de Mella amb el seu fill de cinc anys, i que s'havien
instal·lat a casa dels oncles a on ja eren un munt de gent
i que per això mateix estava obligada a aportar un flux de
dòlars per col·laborar a la despesa comuna. Ja no la vaig
veure fins a la nit de Cap d'Any, quan vam anar a casa de
la Daiami a menjar el garrí rostit que tradicionalment les
famílies comparteixen aquest dia. Vaig anar-hi a disgust.
Anàvem el meu amic, la seva nòvia i una ballarina que,
insistent, la Daiami m'havia col·locat d'acompanyant i
que jo, com que tampoc em veia fent de carabina de la
Daiami i el Xavier, al final vaig acceptar. Anava a disgust
perquè allà hi vivia també la Yanet i, si bé no era algú
que m'importés gens, tampoc era còmode presentar-me
a casa seva amb una «substituta». Em semblava de mala
educació encara que els altres no pareixin de dir-me que
el que era lleig de veritat era no anar-hi quan m'hi havi-
en convidat. Així que hi vaig anar. La Yanet ens esperava
vestida com si hagués de rebre l'home dels seus somnis,
amb un vestit negre cenyit, escotat i llarg fins als turmells
i uns talons altíssims. Tan aviat em va veure amb l'altra,

se li va esborrar la brillantor de la cara i es va deixar caure asseguda i absent en una de les butaques. De seguida va desaparèixer per una porta i va reaparèixer al cap de poca estona desmaquillada, amb samarreta, texans i calçat esportiu. I se'n va anar a ajudar a la cuina.

Tot i que vaig seguir parlant amb qui se'm posava al davant, la situació em va generar sentiment de culpa. Abans de tornar a Espanya vaig cedir a l'impuls de comprar una senzilla cadena d'or i posar-la en un sobre amb una nota: «Siento mucho lo de fin de año. Me di cuenta de lo que sucedió y me siento mal por haber acudido con Zuzel (la ballarina acompanyant que la Daiami m'havia adjudicat). Cualquier cosa que necesites...», i, irreflexiu, vaig afegir-hi el meu telèfon. Li vaig demanar a la Daiami que l'hi donés. No ho vaig fer amb cap mena d'intencionalitat. Senzillament em va sortir així, convençut que no la tornaria a veure ni a saber-ne res. M'equivocava. Vint-i-quatre hores després, ja a Espanya, rebia una trucada de cobrament a destinació i, just d'entrada, sento que diu:

— Amor, que bella tu carta. La leí todo el tiempo ¿Tú sabes? Soñé esta noche contigo, soñé que teníamos una niñita.

Se'm va escapar una riallada. «i Pero cómo vais!», vaig exclamar. La conversa va donar per molt poc. Insistia a saber quan tornaria. Li vaig demanar que no em truqués més, que era massa car, que millor les cartes. Però no em va fer cas i ho va seguir fent, i jo acabava sempre acceptant les trucades. Després d'aquell primer viatge i d'haver-me retrobat a la tornada al mateix punt de partida, sentir la seva veu era com sentir que potser sí que alguna cosa nova havia començat en la meua vida, que sí que havia

iniciat un nou camí. Poc després vaig rebre una carta, de cal·ligrafia insegura, amb paraules adolescents i romàniques barrejades amb estrofes de bolero i acompanyada d'una fotografia antiga de quan va fer la seva festa dels quinze anys, és a dir, d'una nena. Tot ens allunya, li vaig respondre: l'edat, el país, l'experiència viscuda. Tot i això seguia trucat i jo acceptant les trucades. Li explicava les coses que feia i ella coses del seu passat, perquè ara, deia, no hi havia res digne d'explicar més enllà de esperar la meua trucada. Vaig saber que quan tenia quatre anys la seva mare la va deixar a càrrec del pare, el qual pràcticament la va entregar als avis, amb qui va conviure sempre a partir de llavors. Del seu pare en parlava malament. Deia que havia estat bona estudiant fins que al setze es va quedar prenyada i la vida se li va trencar. Vam acordar una trucada setmanal els diumenges per aprofitar la tarifa més barata. Un dia em va comunicar que se'n tornava al poble, Mella, a reprendre els estudis. Que volia ser infermera. Vaig pensar que era una decisió que ens apropiava.